

Братята херцеговинци били вече дали сигнала за борба, а известията, които се получавали за тяхнитѣ юнашки подвизи и успѣхи чрезъ цариградскитѣ вестници: „България“, „Напредъкътъ“, „Вѣкъ и др., възпламенявали мозъцитѣ на и безъ това патриотически настроената младежъ, и нѣкакъ тайнствено ѝ шепнѣли тържественъ вoвъ за борба.

Въ това именно време, като главна фигура на бунтовническата сцена въ Севлиево застава Стефанъ Пешевъ — великъ образъ по тѣло и душа, — както го нарича нашия съгражданинъ Сава Мутафовъ, който вече активно учава въ революционния кипещъ почти всички по-будни и интелигентни севлиевски младежи и се поставя основа на Комитетъ.

Да видимъ сега: кога и по чия инициатива е основанъ Комитетъ въ Севлиево.

Това е, споредъ насъ, тоже единъ доста тъменъ и неуясненъ въпросъ, на който ще се помжчимъ да отговоримъ съ голѣма доза отъ положителностъ.

Споредъ по-вечето автори, които сж се докосвали, макаръ и случайно, до тая въпросъ, като: Й. Бакаловъ, Г. Димитровъ, Д. Страшимировъ и др., севлиевския комитетъ е билъ съставенъ презъ пролѣтътъ на 1876 г. Споредъ едни пъкъ ръкописни бележки на покойния Ватю Ив. Маневъ, единъ отъ деятелнитѣ членове на Комитетъ, както и споредъ разказитѣ на нѣкои отъ останалитѣ днесъ живи съзаклетници, последниятъ е билъ съставенъ въ началото или срѣдата на 1875 г.

Въ своитѣ бележки, обаче, Ватю Ив. Маневъ изпада въ явно противоречие: отъ една страна той пише, че Комитетътъ билъ съставенъ преди Захаренското (Старозагорското въстание) т. е. преди есеньта на 1875 г. и презъ време на Херцеговинското въстание, а отъ друга — че това било презъ пролѣтътъ, като по тоя случай казва: „Връщахъ се презъ мартъ отъ Хирево, гдето бѣхъ бакалинъ, въ града. При Корманската улица на тревата бѣха седнали Ст. Пешевъ и Сава х. Ангеловъ, които ме извикаха при тѣхъ, и подъ честна дума ми казаха, че въ недѣля мислятъ да съставятъ Комитетъ, та за това и азъ да съмъ отишелъ въ читалище „Росица“ и пр. Отъ казанитѣ до тукъ думи на В. Маневъ явствува, че Комитетътъ е съставенъ презъ пролѣтъта на 1875 г. Обаче последниятъ по вататъкъ пише: „Като отидохме въ читалището и, следъ като Стефанъ Пешевъ прочете въ единъ отъ новодошлитѣ цариградски вес-